

Tori vallas Tammiste külas Vesikaare tee 16 DP keskkonnamõju strateegiline hindamine

Eelhinnang

Töö nr 21004169

Tartu 2022

Epp Zirk
Keskkonnapetsialist

Kaile Eschbaum
Keskkonnapetsialist

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. DETAILPLANEERINGU EESMÄRK JA ASUKOHT	4
2. VASTAVUS STRATEEGILISTELE PLANEERIMISDOKUMENTIDELE	6
2.1 PÄRNU MAAKONNA PLANEERING	6
2.2 SAUGA VALLA ÜLDPLANEERING	7
2.3 SAUGA VALLAS TAMMISETE KÜLAS UUEMETSÄ JÕE KINNISTU DP	9
3 MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV MÕJU	11
3.1 GEOLOOGIA JA HÜDROGEOLOOGIA, PINNAS, PINNA- JA PÕHJAVESI	11
3.2 KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID, SH NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALAD	14
3.3 NATURA EELHINDAMINE	15
3.4 MÕJU SOTSIAALSELE KESKKONNALE	22
4 JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED	23

SISSEJUHATUS

Käesolev keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) eelhindang on koostatud Pärnu maakonnas Tori vallas Tammiste külas Vesikaare tee 16 kinnistu detailplaneeringu (DP) eskiislahendusele (joonis 1-2, ptk 1).

Planeeringu koostamise eesmärk on välja selgitada võimalus juba ellu viidud lahenduse seadustamiseks, sh eeldab see ehituskeeluvööndi vähendamise nõusoleku saamist.

Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanekut sisaldava DP menetlusel tuleb kohaldada üldplaneeringu menetlust (tegemist on üldplaneeringu muutmissettepanekut sisaldava DPga). Üldplaneeringu muutmissettepanekut sisaldava DP korral tuleb algatamisel anda DP KSH eelhindang KSH läbiviimise vajaduse kohta. DP ei ole eelhindangu koostamise ajaks algatatud.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise vajalikkuse üle otsustamisel on aluseks *keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus* (KeHJS).

Keskkonnamõju on KeHJS § 2¹ kohaselt kavandatava tegevusega eeldatavalt kaasnev vahetu või kaudne mõju inimese tervisele ja heaolule, keskkonnale, kultuuripärandile või varale. Vastavalt § 2² peetakse keskkonnamõju oluliseks, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KSH kohustuslikkus on sätestatud KeHJS § 33 lg 1. Kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 33 lõike 1 kohaselt KSH kohustusega tegevuste hulka, kuid sama paragrahvi lõike 2 kohaselt tuleb KSH algatamise vajalikkust kaaluda ja anda selle kohta eelhindang, kui tegemist on üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga või kui kavandatakse tegevust, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju.

Käesolev KSH eelhindang on teostatud eesmärgiga välja selgitada ellu viidud tegevusega kaasnev võimalik keskkonnamõju ja selle ulatus. Töö käigus hinnatakse detailplaneeringuga kaasnevaid (tegelikult olemasolevast olukorrast tingitud) võimalikke mõjusid keskkonnale ning vajadusel nähakse ette leevendavad meetmed ebasoodsa keskkonnamõju minimeerimiseks ja/või vältimiseks. Käesoleva keskkonnamõju eelhindangu raames on lähtutud KeHJS § 33 lg 4 ja lg 5 toodud kriteeriumitest. Käesolevat KSH eelhindangut võib otsustaja kasutada kaalutusotsuse tegemisel keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise või mitte algatamise osas.

Ellu viidud tegevusega seonduv informatsioon ja materjalid on saadud Tellijalt seisuga oktoober 2021 - jaanuar 2022. Ekspert hinnang on valminud OÜ Hendrikson & Ko ekspertide koostöös.

Töörühma koosseis:

- **Epp Zirk** – keskkonnaspetsialist;
- **Kaile Eschbaum** – Natura ja looduskaitse ekspert.

1. DETAILPLANEERINGU EESMÄRK JA ASUKOHT

Kinnistu omanik taotleb hoonele kasutusluba ning selle protsessi käigus on ilmnenu vastuolud kehtiva detailplaneeringu ning realiseerunud lahenduste vahel¹. Vesikaare tee 16 kinnistule rajatud hoonestus ja ehitised ei järgi kehtiva planeeringu nõudeid: hoone on ehitatud Pärnu jõe ehituskeeluvööndisse, ehitisealune pind on oluliselt suurem kui detailplaneering lubab ja kanalisatsioon on rajatud ujumiskoht (jääb sh Pärnu jõe ehituskeeluvööndi alale), mida detailplaneering ette ei näe.

Kavandatava tegevuse asukohaks on Pärnu maakonnas Tori vallas Tammiste külas Vesikaare tee 16 kinnistu (katastritunnus 73001:008:1207). Kinnistu sihtotstarve on 100% elumumaa kogupindalaga 2258 m², millest 1658 m² on õuema ja 600 m² muu maa (joonis 1-1).

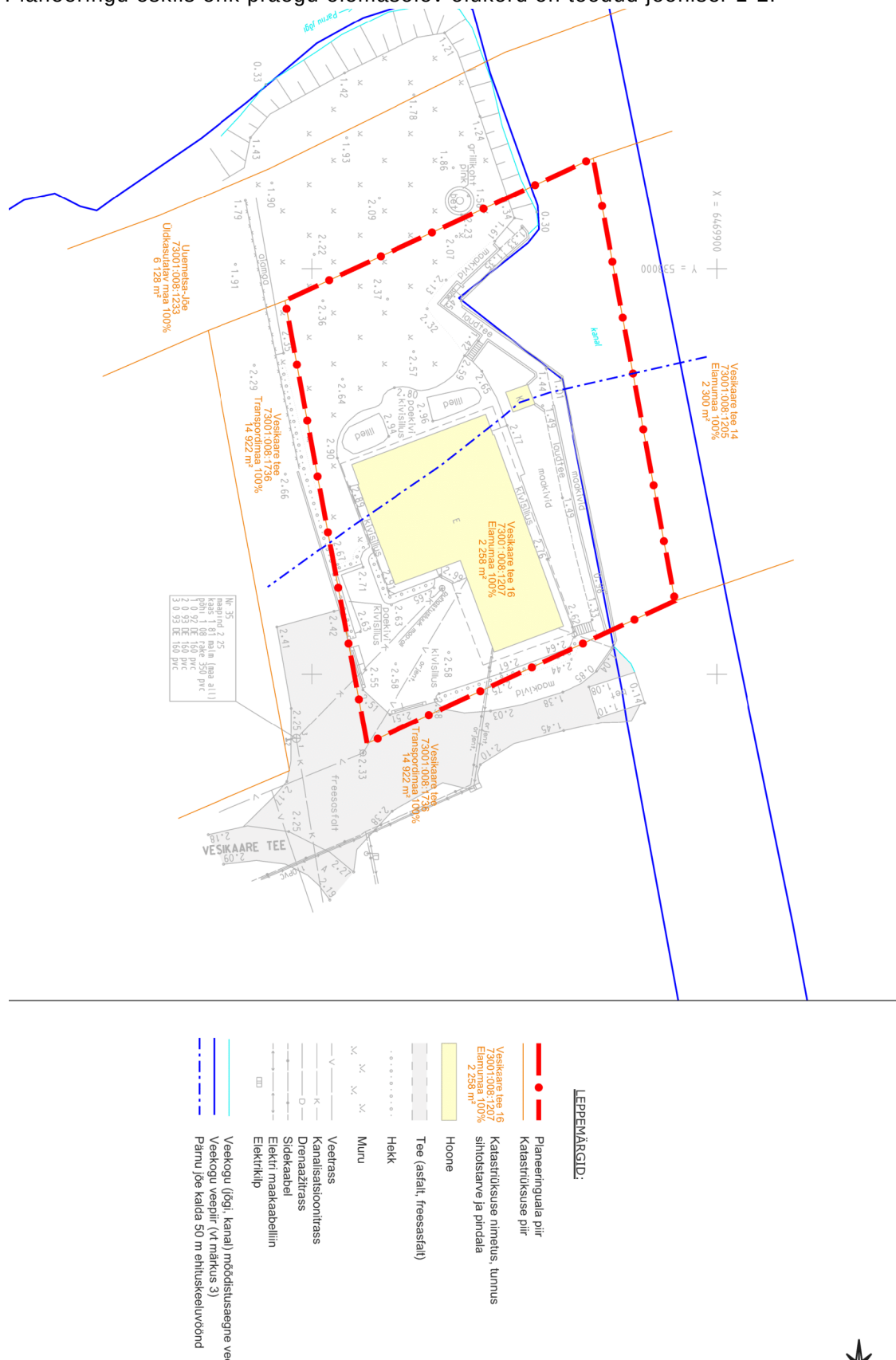
Joonis 1-1 Vesikaare 16 kinnistu (markeeritud punase joonega) ja selle lähiala. Aluskaart: Maa-amet, 02.2022

Vesikaare tee 16 kinnistu külgneb läänest Uuemetsa-Jõe kinnistuga (73001:008:1233, 100% üldkasutatav maa), lõunast ja idast Vesikaare teega (transpordimaa) ning põhjasuunast Vesikaare tee 14 kinnistuga (73001:008:1205, 100% elumumaa). Kinnistu asub Pärnu jõe kaldale rajatud tiheasustusega elurajoonis, kus enamik kinnistutel on eramud juba välja ehitatud. Planeeringuala ja Pärnu jõe vahele jääb üldkasutatav maa (Uuemetsa-Jõe kinnistu), kuhu on rajatud grillimiskoht ning Pärnu jõe purre ja mis sisuliselt on kasutuses ainult Vesikaare tee 16 kinnistu poolt.

¹ Kavandatav tegevus käesoleva töö kontekstis on juba olemasoleva hoone ja rajatiste seadustamine läbi tegelikule olukorrale vastava DP koostamise. Planeeringu koostamise eesmärk on välja selgitada võimalus juba ellu viidud lahenduse seadustamiseks.

Kinnistu on ühendatud veevarustuse tagamiseks ja reovee käitlemiseks ühisveevärgiga.

Planeeringu eskiis ehk praegu olemasolev olukord on toodud joonisel 1-2.

Joonis 1-2 Planeeringu eskiis seisuga jaanuar 2022. Autor: Hendrikson&Ko

2. VASTAVUS STRATEEGILISTELE PLANEERIMISDOKUMENTIDELE

Alljärgnevalt tuuakse ülevaade käesoleva detailplaneeringuga seotud asjakohastest planeerimisdokumentidest. Olulisemateks käesoleva tegevusega seonduvateks strateegilisteks arengudokumentideks on:

- Pärnu maakonna planeering²
- Sauga valla üldplaneering³⁴
- Sauga vallas Tammiste külas Uuemetsa jõe kinnistu detailplaneering

2.1 PÄRNU MAAKONNA PLANEERING

Kogu Pärnumaad haarava Pärnu maakonnaplaneeringu (MP) koostamisel on tasakaalustatult arvestatud nii riiklike kui ka kohalike huvidega. See on dokument, mille koostamisel on lähtutud üleriigilises planeeringus Eesti 2030+ ja Pärnumaa arengustrateegias 2030+ seatud eesmärkidest. Arvestatud on teiste riigi tasandi strateegiliste dokumentide ja riskianalüüside ning kohalike omavalitsuste üldplaneeringutega.

Pärnu maakonna ruumilise arengu suunamisel on võetud aluseks põhimõtted, mis tulenevad erinevatest riiklikest ja maakondlikest arengudokumentidest ning käesoleva planeeringu kontekstis on asjakohane välja tuua, et muuhulgas on oluliseks peetud tugeva keskusasulate võrgustiku kujundamist (sh linnalise asustusega asulate tihendamist), avalikult kasutatavatele veealadele juurdepääsuteede tagamist ja täiendavate kasutamise võimaluste loomist, ülejutuste ja kliimamuutustega kaasnevate aspektide arvestamist.

Tammiste küla, kus vaadeldav Vesikaare 16 kinnistu paikneb, jääb MP kohaselt Suur-Pärnu (Pärnu linn ja selle lähiümbrus) alale ning on markeeritud kui linnalise asustusega ala. Sellises alas on eelistatud keskuste kompaktsuse tõstmist. Asustuse suunamisel üldiselt on peetud oluliseks:

- Säilitada väljakujunenud asustusstruktuur, tagada elamisvõimalused kogu maakonnas ja neid parendada.
- Hoida linnade ja teiste asulate kompaktsust, arendada neid eelkõige sisestruktuure tihendades ja kasutusest välja jäänud maid ning hooneid uuesti kasutusele võttes.
- Eelisarendada olemasoleva asustuse, teede ja raudteede, ühistranspordiliinide ja tehnovõrkude vahetus läheduses paiknevaid alasid.
- Veekogude kasutamise võimalusi suurendada veeäärsete alade väärtustamisega ja vaadete avamisega.

² Kehtestatud riigihalduse ministri 29.03.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/74. Leitav leheküljelt <https://maakonnaplaneering.ee/maakonna-planeeringud/parnumaa/parnu-maakonna-planeering/> (Vaadatud 01.03.2022)

³ Kehtestatud Sauga Vallavolikogu 5. detsembri 2016 otsusega nr 97. Leitav leheküljelt <https://www.torivald.ee/kehtivad-uldplaneeringud> (Vaadatud 01.03.2022)

⁴ Tori Vallavolikogu 18.10.2018 otsusega nr 114 on algatatud Tori valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine, mille üldiseks eesmärgiks on valla territooriumi (haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse) ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning maa-aladele otstarbekaima ja jätkusuutlikuima kasutusviisi leidmine, võttes aluseks olemasolevate ja perspektiivsete ressursside parima kasutusviisi. Kuni uue üldplaneeringu kehtestamiseni on kehtiv aga eelmine, Sauga valla üldplaneering.

- Säilitada looduslikud, kultuurilised ja maastikulised väärtused, arvestada nendega planeeringute koostamisel.
- Planeeringute koostamisel arvestada rohelise võrgustiku sidususega, siduda puhkeotstarbelised liikumisvõimalused rohelise võrgustikuga (ka linnalise asustusega aladel).
- Töötada välja terviklikud planeeringulahendused, vältides nn ühe-krundi planeeringuid.
- Vältida elamualade kavandamist veekogude ehituskeeluvöönditesse ja rohelise võrgustiku aladele.

DP ala ei kuulu küll üheselt MP-s üleujutusohu määratlusega alade alla⁵, kuid arvestades, et tegemist on vahetult Pärnu jõe kaldal asuva kinnistuga, kus maapinna absoluutne kõrgus on alla 3 m, on asjakohane tähelepanu pöörata üleujutusohuga aladele toodud tingimusi:

- üleujutusriskiga alal eelistada maakasutusfunktsioone, mis on üleujutusriskist vähem mõjutatud;
- üleujutusriskiga alal majanduslikku kahju vältimiseks määrata uute elamute ja ühiskondlike hoonete esimese korruse põranda lubatavaks madalaimaks ehituskõrguseks vähemalt 3 m, soovituslikult 3,5 m;
- alla 3 m absoluutse kõrgusega aladele on erandina lubatud kavandada kasutatavuse mõistes vähem olulisi funktsioone ja mitteeluruumi (garaaž, hoiuruum, sissepääs, fuajee jms) arvestades üleujutusohust tuleneda võivate riskidega;
- üleujutusohuga aladele on soovitatav uusi elamualasid mitte kavandada. Kui asustust siiski kavandada, siis teadvustada üleujutusohu ja planeerida üldplaneeringuga ka meetmed kahju vältimiseks. Vajadusel kavandada ennetus- ja/või leevendusmeetmed üleujutusega toimetulekuks ka olemasoleva asustusega üleujutusaladele, et vältida kahju varale, inimese tervisele ja keskkonnale.

Detailplaneeringu ala jääb maakonnaplaneeringus määratud väärtuslikule maastikule Niidu - Tammiste metsamaastik. MPs toodud üldised tingimused väärtuslike maastike kohta nimetavad piiride ja hooldamiseks vajalike meetmete täpsustamist üldplaneeringus. Samuti ehituskeeluvööndi ulatuse täpsustamise vajadus veekogudel on oluline üldplaneeringus.

Pärnu jõgi on nimetatud maakonnaplaneeringus kui ilusa vaatega veeteelõik. Veeteelõigud on esinduslikud nii oma looduslikkuse kui kauni ilme poolest. Tingimuseks on seatud, et kaunite veeteelõikude läbitavus tuleb tagada.

Kavandatav tegevus ei ole sisulises vastuolus MPga, kuid ei vasta päris üheselt MP tingimusele, mis käsitleb ehituskeeluvööndise hoonestuse mitte kavandamist.

2.2 SAUGA VALLA ÜLDPLANEERING

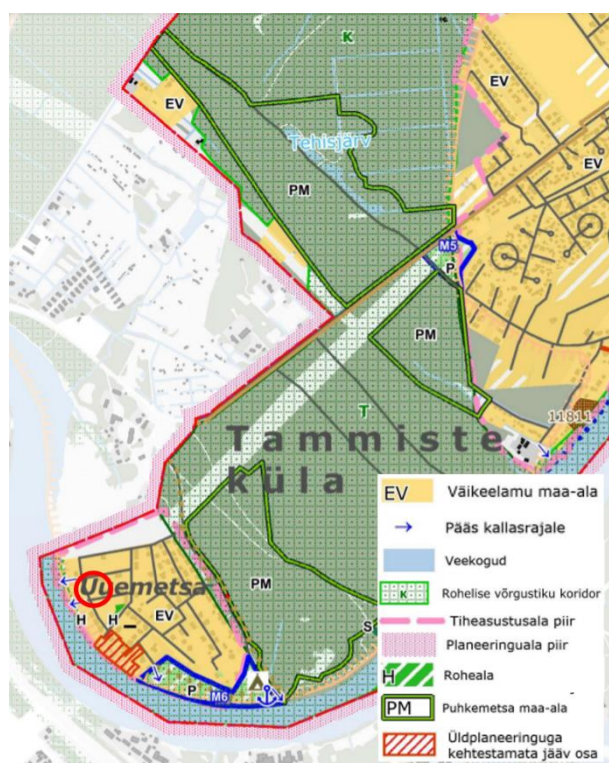
Vastavalt üldplaneeringu seletuskirjale on ÜP koostamise eesmärgiks valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine ja kavandatava ruumilise arenguga kaasneda võivate majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste mõjude ning looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine ning selle alusel säästva ja tasakaalustatud ruumilise arengu

⁵ Tegemist ei ole rannaalaga, samuti ei kuulu Pärnu jõgi Vabariigi Valitsuse 28.05.2004 määrusega nr 58 „Suurte üleujutusalaadega siseveekogude nimistu ja nendel siseveekogudel kõrgveepiiri määramise kord“ kohaselt üleujutatavate jõgede hulka.

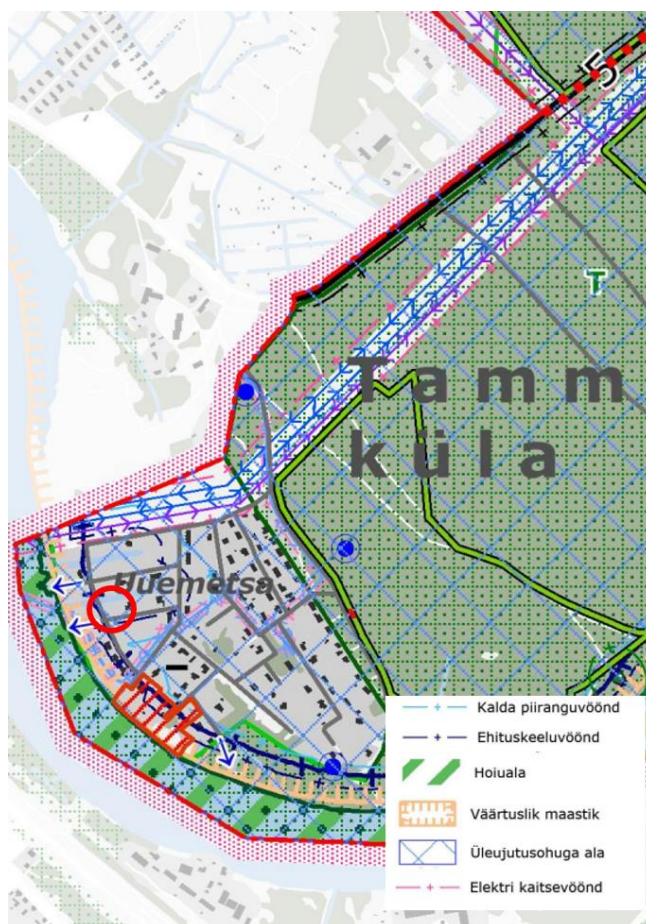
tingimuste seadmine ning maa- ja veealadele üldiste kasutamise ja ehitustingimuste, sealhulgas maakasutuse juhtotstarbe ning muude tingimuste määramine.

Kehtiva Sauga valla üldplaneeringu alusel jääb planeeringuala tiheasustusalal paiknevale väikeelamu maa-alale (EV) (joonis 2-1). ÜP-s on väikeelamu juhtotstarbega maadel nimetatud järgmised hoonestustingimused:

- Minimaalne krundi suurus 1200 m²;
- Krundi kasutamise sihtotstarbe elumumaa (EE);
- Põhihoone võib olla ühepereelamu, paariselamu või kahepereelamu või ridaelamu;
- Krundi suurim lubatud täisehituse % on 10-20%, seejuures tiheasustusaladel on täiendav tingimus, et 1200 kuni 3000 m² kinnistutel on täisehitus kuni 15% (lubatud on ehitada elamu ja kuni kaks abihoonet);
- Ehitusjoon piirkonna siseteest vähemalt 10 m;
- Hoonete suurim lubatud arv kinnitul on 4 (elamu ja kuni 3 abihoonet);
- Hoonete puhul on suurim lubatud korruselisus ühepereelamul 2 ja kõrgus 9 m, abihoonel 1 korrus ja kõrgus kuni 5 m;
- Katuse kalle 0-50°;
- Välisviimistlusmaterjali valikul tuleb jälgida piirkonna üldist miljööd. Elamu ja abihooned peavad moodustama ühtse terviku;
- Parkimine tuleb lahendada omal kinnistul;
- Piirdeaedade rajamisel on lubatud piirde kõrgus kuni 1,5 m. Tänavapiirete rajamisel arvestada naaberkiinnistute piirete kujundusega. Kinnistute vaheliseks piirdeks võib-olla puidust lattaed või võrkpiire. Kui tänavapoolset piirdeaeda ei ole võimalik rajada kinnistu piirile, peavad piirded olema rajatud teekatte servast minimaalselt 2 m kaugusele, et oleks võimalik tagada talvine teehooldus.

Joonis 2-1 Väljavõte üldplaneeringu lahendusest. Planeeringuala markeeritud punase ringiga

Joonis 2-2. Väljavõte Sauga valla üldplaneeringu, väärtused ja piirangud kaardist. Planeeringuala markeritud punase ringiga

Planeeringuga kavandatud tegevus (olemasolevale olukorrale vastava DP koostamine) ei vasta kehtivale ÜP-le. Arvestades planeeringualaga hõlmatud krundi suurust (2258 m²) on ÜP kohaselt täisehitus lubatud 15% kinnistust. Hetkel on see ca 21%. Lisaks on osa hoonestust rajatud Pärnu jõe ehituskeeluvööndisse, kus tegelikult on hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud.

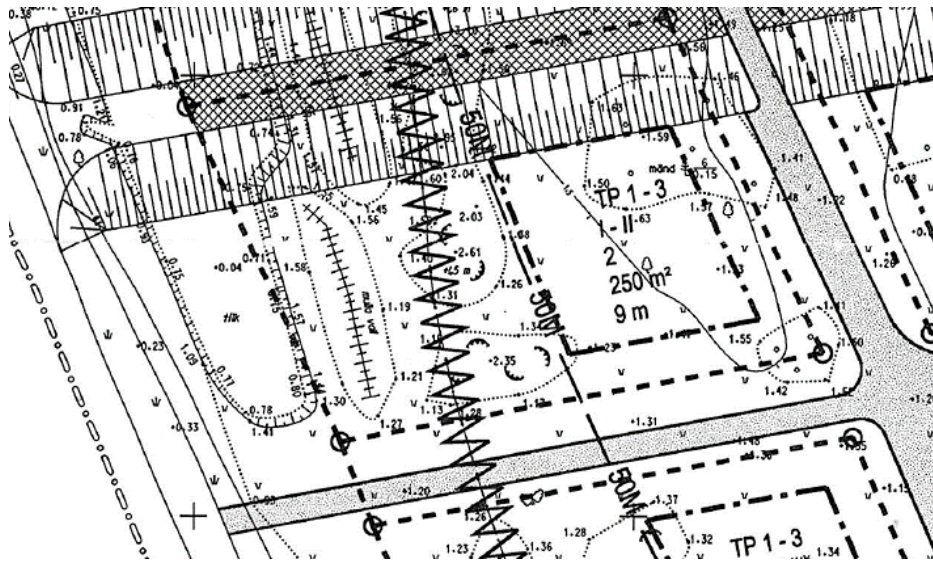
Eelnevast lähtuvalt on tegemist ÜP-d muutva detailplaneeringuga, mis teeb ettepaneku ÜP põhilahenduse muutmiseks. **Ehituskeelu vööndi vähendamine ja selle põhjendus on vajalik DP raames täpsemalt kirjeldada.**

2.3 SAUGA VALLAS TAMMISETE KÜLAS UUEMETSA JÕE KINNISTU DP

Alal kehtib *Uuemetsa Jõe kinnistu detailplaneering*, mille kohaselt on planeeringuala kinnistu osas määratud ehitusõigus kahe hoone ehitamiseks kokku kuni 250 m² ehitisealuse pinnaga, hoonete arv on lubatud kuni kaks, kõrgus kuni 9 m. Hoonestusala määramisel kinnistu läänepoolt on järgitud Pärnu jõe 50 m ehituskeeluvööndit. Väljavõte planeeringulahendusest Vesikaare tee 16 kinnistul on näidatud joonisel 2-3.

Vesikaare tee 16 kinnistule rajatud hoonestus ja rajatised ei järgi kehtiva DP nõudeid: hoone on ehitatud Pärnu jõe ehituskeeluvööndisse; ehitisealune pind on oluliselt suurem

kui detailplaneering lubab (max 250 m², aga tegelikult u 400 m²); kanalisse on rajatud nõujumiskoht, mida detailplaneering ette ei näe.

Joonis 2-3. Väljavõte uuemetsa Jõe DP lahendusest Vesikaare tee 16 kinnistu piirkonnas (Pärnu EKE Projekt AS, 2003)

3 MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS JA KAVANDATAVA TEGEVUSEGA EELDATAVALT KAASNEV MÕJU

Käesolevas peatükis on kirjeldatud planeeringuala asukohta ja keskkonnatingimusi, kasutades selleks avalikult kättesaadavaid andmeid (peamiselt erinevad andmebaasid (nt EELIS, Maa-ameti kaardirakendus, VEKA).

Mõju hinnang antud töö kontekstis on sisuliselt olemasoleva olukorra jätkumisega kaasneva mõju hindamine, kuna kavandatav tegevus on võimalusel olemasoleva olukorra seadustamine.

Vastavalt KeHJS § 33 lg 5 tuleb strateegilise planeerimisdokumendi elluviimisega kaasneva keskkonnamõju ja eeldatava mõjuala hindamisel lähtuda järgmistest kriteeriumidest:

- mõju võimalikkus, kestus, sagedus ja pöördumus, sealhulgas kumulatiivne ja piiriülene mõju;
- oht inimese tervisele või keskkonnale, sealhulgas õnnetuste esinemise võimalikkus;
- mõju suurus ja ruumiline ulatus, sealhulgas geograafiline ala ja eeldatavalt mõjutatav elanikkond;
- eeldatavalt mõjutatava ala väärtus ja tundlikkus, sealhulgas looduslikud iseärasused, kultuuripärand ja intensiivne maakasutus;
- mõju kaitstavatele loodusobjektidele;
- eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale.

Ekspertühm on mõju hindamisel lähtunud kõigist seadusest tulenevatest kriteeriumidest ning ekspertühma hinnangul puudub kavandataval tegevusel oluline mõju järgnevates kriteeriumites, mida eelhindangus järgnevalt täpsemalt ei käsitleta:

- kumulatiivne ja piiriülene mõju – detailplaneeringuga ei kavandata sellist tegevust, mis võiks kaasa tuua olulise kumulatiivse mõju. Kavandataval tegevusel puudub piiriülene mõju;
- õnnetuste esinemise võimalikkus, mõju inimese tervisele - detailplaneeringuga ei kavandata sellist tegevust, mis võiks kaasa tuua olulise õnnetuste esinemise ohu.
- Kultuuripärand – planeeringuala lähiümbruses ei ole Kultuurimälestiste riikliku registri andmetel muinsuskaitseobjekte.

Käesolevas peatükis on hinnatud täpsemalt kavandatava tegevusega kaasnevat mõju maakasutusele, pinnasele, pinna- ja põhjaveele, kaitstavatele loodusobjektidele (sh Natura 2000 alad) ja rohevõrgustikule ning sotsiaalmajanduslikule olukorrale.

3.1 GEOLOOGIA JA HÜDROGEOLOOGIA, PINNAS, PINNA- JA PÕHJAVESI

Vaadeldav ala ning selle lähipiirkond on kasutusel elamumaana ning tegemist on suuremas osas juba väljaehitatud elamupiirkonnaga. Piirkond jääb küll väärtuslikule maastikule Niidu-Tammiste mets, kuid tegemist on juba väljakujunenud tiheasustusalaga ning olemasolev hoone ei muuda maastikuliselt olemasolevat olukorda piirkonnas.

Vesikaare tee 16 kinnistul levivad Eesti geoloogilise baaskaardi andmetel jõesed (liivased ja kruusased suuremate veeristega sedid, milles esineb ka savikamaid kihte ja muda), piirkonnas on puurkaevude andmetes kirjeldatud pinnakattes moreenid (paksusega 18 m). Piirkonnas olemasolevate puurkaevude andmetel⁶ moodustavad geoloogilises läbilõikes aluspõhja ülemise osa Kesk-Devoni ladestiku Pärnu kihistu liivakivi aleuroliidi ja savi vahekihtidega (paksus on ca 10 m). Maapinnalt esimese aluspõhjalise veekompleksi looduslik kaitstus maapinnalt lähtuva reostuse suhtes on põhjavee kaitstuse kaardi andmetel „suhteliselt kaitstud“. Mullastiku kaardi⁷ andmetel on piirkonnas paljandpinna.

kinnistu koosseisu jääb osaliselt kehtiva DP alusel rajatud paadikanal. Paadikanal on veeseaduse § 3 lg 1 eritüübiline veekogu, st ei ole mere ega muu veekogu osa. Samuti on paadikanal veekogu, millele kohalduvad keskkonnakaitse nõuded, kuid ei kohaldu veekaitsevööndi nõue. Samamoodi tähendab see, et paadikanalile ei kohaldu ka looduskaitseaduse (LKS) kohased ehituskeeluvööndi ja kalda piiranguvööndi nõuded.

Lähim vooluveekogu on vahetult läänes asuv Pärnu jõgi, mille ehituskeeluvöönd ning piiranguvöönd ulatuvad Vesikaare tee 16 kinnistule. Planeeritavale alale ulatub Pärnu jõe kalda ehituskeeluvöönd ja piiranguvöönd (joonis 3-1). Vastavalt LKS § 34⁸ on kalda kaitse eesmärk *kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine*. Vesikaare tee 16 kinnistule ulatuvad järgmised kitsendused:

- **Ehituskeeluvöönd** – vööndi ulatus Pärnu jõel on 50 m; uute hoonete ja rajatiste ehitamine on selles vööndis keelatud.

Seaduses on § 38 lg 4 ja lg 5 täpsustatud olukordi, millele ehituskeeld ei laiene. Näiteks ei laiene see tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele, piirdeaedadele, olemasoleva elamu tarbeks rajatavale tehnovõrgule ja -rajatisele. Arvestades, et paadikanalisse rajatud nn ujumiskoht jääb Pärnu jõe ehituskeeluvööndisse, sisi sellele kohaldub § 38 lg 4 p 5, mille kohaselt ei laiene ehituskeeld olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist. Sama paragrahvi lõige 9 täpsustab, et kui kohalik omavalitsus lubab kalda ehituskeeluvööndis ehitamist vastuolus § 38 sätestatuga, ei teki isikul, kellele ehitisluba väljastati või kelle huvides ehitamine on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust ehitamise õiguspärasuse osas.

- **Piiranguvöönd** – vööndi ulatus Pärnu jõe kaldal on 100 m.

Kalda piiranguvööndis on keelatud reoveesette laotamine, matmispaiga rajamine, jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine (välja arvatud sadamas), maavara kaevandamine, mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ning maastikusõidukiga sõitmine.

6 <https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?pkArvestus=-688769878>

<https://veka.keskkonnainfo.ee/veka.aspx?pkArvestus=1581391374>

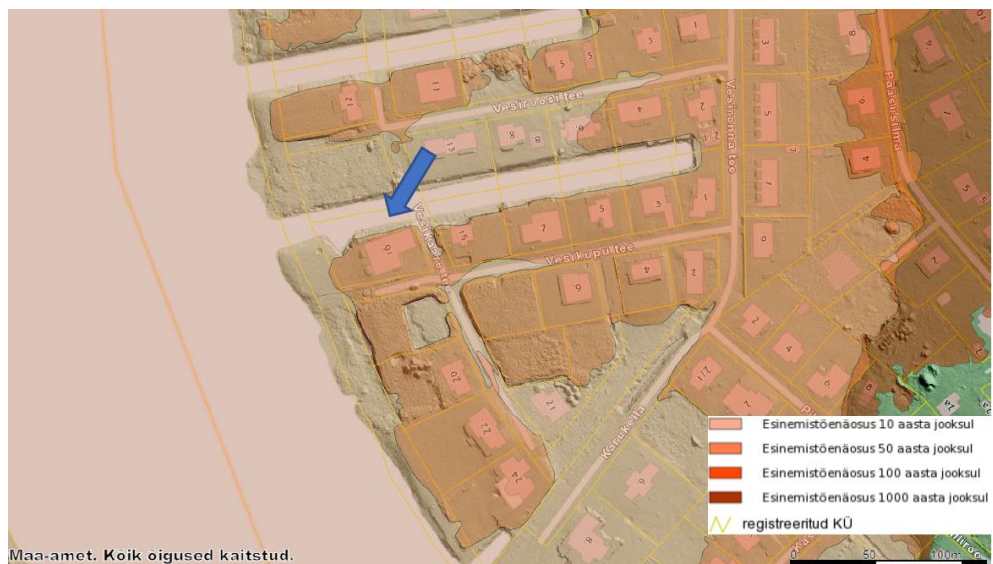
7 <https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/mullakaart>

8 Looduskaitseadus (2004) RT I, 10.07.2020, 57. <https://www.riigiteataja.ee/akt/110072020057?leiaKehtiv> (vaadatud 27.02.2021)

Joonis 3-1. Pärnu jõest lähtuvad veekaitseelised vööndid planeeringuala piirkonnas. Autor: Hendrikson&Ko

Planeeringuala jääb suuremas osas üleujutusohuga alale, kus Maa-ameti kaardirakenduses avaldatud andmete põhjal on üleujutuse esinemise tõenäosus 1 kord 50 aasta jooksul (joonis 3-2). Siiski on planeeringuala vahetus läheduses ka sagedasema, 1 kord 10 aasta jooksul, üleujutusohuga alasid (kinnistu kanali poolne osa ja ka Vesikupu tee piirkond), millest tulenevalt on vajalik arvestada kinnistul üleujutusohuga.

Joonis 3-2. Üleujutussageduste tõenäosused planeeringualal (viidatud sinise noolega) ja selle lähipiirkonnas.

3.2 KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID, SH NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALAD

Kavandatava tegevuse piirkonnas leiduvad EELIS andmebaasi andmetel järgmised kaitstavad loodusobjektid (joonis 3-3):

- Pärnu jõe hoiuala

Pärnu jõe hoiuala (KLO2000293) pindala on 696,3 ha, millest 98% moodustab Pärnu jõe akvatoorium. Pärnu jõe hoiuala kaitse-eesmärk on nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liikide - hingu (*Cobitis taenia*), võldase (*Cottus gobio*), jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*), lõhe (*Salmo salar*) ja paksukojalise jõekarbi (*Unio crassus*) elupaikade kaitse.

Lisaks eelmainitule asuvad EELIS-e andmetel projektialal või selle lähistel järgmised kaitsealuste liikide leiukohad:

- käsitiivalised – Pärnu jõgi ja selle lähiala Tammiste piirkonnas on registreeritud II kaitsekategooria käsitiivaliste elupaikadeks⁹. Erinevaid liike on alal tuvastatud 7 ja nendeks on: põhja-nahkhiir (*Eptesicus nilssonii*), pargi-nahkhiir (*Pipistrellus nathusii*), veelendlane (*Myotis daubentonii*), tiigilendlane (*Myotis dasycneme*), suurvidevlane (*Nyctalus noctula*), hõbe-nahkhiir (*Vespertilio murinus*), suurkõrv (*Plecotus auritus*). Osade loetletud liikide elupaikadeks on määratletud ainult jõega piirnevad alad, osad puhul aga ka jõe kaldapiirkonnad.
- Hink ja võldas on mõlemad III kaitsekategooria liigid, kelle elupaikadeks on Pärnu jõgi ja ka paadikanal kavandatava tegevuse piirkonnas. Mõlemad liigid on Natura 2000 loodusala kaitse-eesmärkideks ja seetõttu käsitletakse neid Natura hindamise peatükis.

Pärnu jõe hoiuala kattub kavandatava tegevuse piirkonnas valdavas osas Natura 2000 Pärnu jõe loodusalaga. Neil aladel ühtivad ka kaitse-eesmärgid (sh kalaliigid, hink ja võldas, kelle registreeritud leiukohad jõelõigul asuvad), mistõttu on kavandatava tegevuse mõju hoiualale ja liikidele hinnatud Natura hindamise peatükis.

⁹ Vastavalt LKS § 53 lg 1 on I ja II kaitsekategooria liigi isendi täpse elupaiga asukoha avalikustamine massiteabevahendites keelatud ja seepärast ei ole vastavat infot ka käesoleva eelhinnangu joonistel.

Joonis 3-3. Looduskaitse objektid planeeringualal ja selle lähipiirkonnas.

Kavandatava tegevuse elluviimisega ei kaasne kaitstavatele loodusobjektidele pikaajalise olulise ebasoodsa mõju esinemist (vt ka ptk 3.5 Natura eelhindamine).

3.3 NATURA EELHINDAMINE

Natura 2000 on üleeuroopaline kaitstavate alade võrgustik, mille eesmärk on tagada haruldaste või ohustatud lindude, loomade ja taimede ning nende elupaikade ja kasvukohtade kaitse või vajadusel taastada üleeuroopaliselt ohustatud liikide ja elupaikade soodne seisund. Natura 2000 looduslad ja linnualad on moodustatud tuginedes Euroopa Nõukogu direktiividele 92/43/EMÜ (nn loodusdirektiiv e LoD) ja 2009/147/EÜ (nn linnudirektiiv e LiD).

Natura hindamine on menetlusprotsess, mida viiakse läbi vastavalt loodusdirektiivi artikli 6 lõigetele 3 ja 4. Käesolevas töös tuginetakse hindamise läbiviimisel Euroopa Komisjoni juhendile „Natura 2000 alasil oluliselt mõjutavate kavade ja projektide hindamine. Loodusdirektiivi artikli 6 lõigete 3 ja 4 tõlgendamise meetodilised juhised“ ja juhendile "Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis"¹⁰.

KeHJS-e ning looduskaitseseaduse (LKS) alusel toimub Natura hindamine keskkonnamõju hindamise menetluse raames. KeHJS § 3 punkti 2 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, mis võib üksi või koostöös teiste tegevustega eeldatavalt ebasoodsalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärke.

¹⁰ Kutsar, R.; Eschbaum, K. ja Aunapuu, A. 2019. Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis. Tellija:

Keskonnaamet. https://www.envir.ee/sites/default/files/KKO/KMH/natura_hindamise_juhend_taiendatud_2020.pdf

Natura hindamise juures on oluline, et hinnatakse tõenäoliselt avalduvat mõju lähtudes üksnes ala kaitse-eesmärkidest. Tegevuse mõjud loetakse ebasoodsaks, kui tegevuse elluviimise tulemusena kaitse-eesmärkide seisund halveneb või tegevuse elluviimise tulemusena ei ole võimalik kaitse-eesmärke saavutada.

Natura hindamise esimeseks etapiks on Natura eelhindamine, mille eesmärgiks on kavandatava tegevuse tõenäoliste mõjude prognoosimine, mille tulemusena saab otsustada, kas on vajalik liikuda asjakohase hindamise etappi. Asjakohases hindamises viiakse läbi Natura alale avalduva tõenäoliselt ebasoodsa mõju detailne hindamine ning kavandatakse vajadusel leevendavad meetmed. Käesolev Natura hindamine piirdub eelhindamise etapiga, mille käigus prognoositakse tõenäolisi mõjusid. Kui eelhindamise tulemusel selgub vajadus läbi viia Natura asjakohane hindamine, tuleb algtada ka KSH protsess.

Käesolev eelhindamine koostatakse tuginedes olemasolevale teabele. Kasutatakse olemasolevaid materjale Natura 2000 võrgustiku ala ja kaitse-eesmärkide kohta (Natura ala standard andmevormi info; ala kohta koostatud kaitsekorralduskava; Keskkonnaregistri andmebaasid jms).

Kavandatava tegevuse seotus kaitsekorraldusega

Kavandatav tegevus ei ole seotud ega vajalik ühegi Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekorraldamisega ning ei aita otseselt ega kaudselt kaasa alade kaitse-eesmärkide saavutamisele.

Kavandatava tegevuse kirjeldus ning kavandatava tegevusega kaasnevate mõjude tuvastamine

Kavandatavaks tegevuseks on välja selgitada võimalus juba ellu viidud lahenduse seadustamiseks, sh eeldab see ehituskeeluvööndi vähendamise nõusoleku saamist. Olemasolev olukord, mida seadustada soovitakse, on kirjeldatud ptk-s 1, seda siinkohal ei dubleerita. Täpsemalt asub lähim Natura ala, Pärnu jõe loodusala, kinnistu piirist ca 27 m kaugusel. Loodusala ja planeeringuala vahel on murukattega üldkasutatav maa.

Kavandatava tegevusega ei kaasne muutust olemasolevas olukorras, tegemist on juba välja ehitatud elamu ning selle kõrval paadikanalile ujumiskohaga. Hoonestuse rajamine alale, sealjuures üleujutatavale alale, on lubatud kehtiva detailplaneeringu alusel. Olemasolev olukord erineb kehtivast DP-st hoonestusmahu poolest – olemasolev eluhoone ulatub ehituskeeluvööndisse.

Planeeringualal oleva eluhoone veevarustus ning reoveekäitlus on lahendatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumisega ning see Pärnu jõe loodusala ei mõjuta.

Kavandatava tegevuse mõjualasse jääva Natura ala iseloomustus

Natura ala paiknemist illustreerib joonis 3-4. Kavandatava tegevuse mõjualasse jääb üks Natura 2000 võrgustiku ala – Pärnu jõe loodusala.

Joonis 3-4. Natura 2000 võrgustiku alade paiknemine DP ala suhtes

Pärnu jõe loodusala (EE0040345) on Natura alade võrgustikku arvatud vastavalt korraldusele „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“ (Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615-k). Loodusala pindala on ca 860 ha ning see on loodud kolme loodusdirektiivi I lisa elupaigatüübi ja viie sama direktiivi II lisa liigi ning nende elupaikade kaitseks. Pärnu jõe loodusalaga kattub kavandatava tegevuse piirkonnas Pärnu jõe hoiuala Pärnu maakonda jääva osaga (KLO2000293), mis tagab loodusala siseriikliku kaitse.

Loodusala kaitse-eesmärkidest annab ülevaate järgnev tabel 3-1.

Tabel 3-1. Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkide kirjeldused

Kaitse-eesmärkideks olevad elupaigad	Kirjeldus ¹¹	Standardne andmebaas ¹²		Kaitsekorralduskava
		Pindala (ha)	Esinduslikkus	Pikaajaline kaitse-eesmärk
jõesed ja ojad (3260)	Need on looduslikus või looduslähedases seisundis püsinud jõgede ja ojade lõigud. Selliste jõgede elupaiku asustab tavaliselt liigirikas ja väärtuslik jõe-elustik. Pärnu jõe loodusala kui jõe elupaiga suurimaks väärtuseks on kärestikulised ja kiirema vooluga kivise-kruusase põhjaga jõelõigud. Viimaseid kavandatava tegevuse piirkonnas ei leidu. Elupaigatüüp on kaitsekorralduskava andmetel suudmest kuni Reiu jõe suudmeni (sh kavandatava tegevuse piirkond ja Niidu oja suubumise piirkond, mille kaudu eeldatavalt heitvee juhtimine Pärnu jõkke toimub) määratud hea (B) looduskaitse seisundiga ja esinduslikkusega C.	700	B	Elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) looduskaitse seisund Pärnu jõe loodusala 129,6 km kogupikkusega jõelõikude ulatuses vähemalt hea (B).
lamminiidud (6450)	Lamminiidud ehk luhad esinevad jõgede ja ojade, samuti järvede ülejutavatel lammidel. Sõltuvalt kasvukoha kõrgusest lammil, samuti jõe voolukiirusest, võib ülejutuse kestus ning tulvaveega toodud setete hulk olla üsna erinev. Jõeuhtega toodavad toiteelemendid on luha viljakuse aluseks. Niiskustingimused lammi eri osades võivad varieeruda ajuti kuivadest kuni pidevalt veega küllastatuseni. Elupaik on levinud loodusala kilomeetreid Pärnu linnast ülesvoolu (Türi maastikukaitsealal) ja ei asu kavandatava tegevuse mõjualas.	30	B	Elupaiga kaitse loodusala on tagatud Türi maastikukaitseala kaitsekorraga ¹³ . Elupaik ei asu käesoleval juhul tegevuse mõjualas ning siinkohal täpsemat käsitlust ei vaja.
puisniidud (*6530)	Hõreda puurindega pärandoosus on Eestis tekkinud võsa ja puude osalise raiumise, niitmise ning karjatamise koosmõjul. Taimestik on liigirikas, selles kasvab palju haruldasi ja ohustatud niiduliike, hästi on arenenud ka epifüütne sammaltaimede- ja samblikefloora. Elupaik on levinud loodusala kilomeetreid Pärnu linnast ülesvoolu (Türi maastikukaitsealal) ja ei asu kavandatava tegevuse mõjualas	4	A	Elupaiga kaitse loodusala on tagatud Türi maastikukaitseala kaitsekorraga. Elupaik ei asu käesoleval juhul tegevuse mõjualas ning siinkohal täpsemat käsitlust ei vaja.
Kaitse-eesmärkideks olevad liigid	Kirjeldus	Standardne andmebaas		Kaitsekorralduskava
		Liigi esinemine loodusala	Hinnang alale liigist lähtuvalt ¹⁴	Pikaajaline kaitse-eesmärk
harilik hink (<i>Cobitis taenia</i>)	Hink elab selgeveelistes veekogudes liivasel või savisel põhjal, järvedes peamiselt sisse- või väljavoolude piirkonnas. Tihti katab hing elupaigas veekogu põhja taimestik või õhuke detriidikiht. Kudumine algab harilikult juuni esimesel poolel, kui vee temperatuur on 16–18 °C, ja lõpeb juulis. Koelmuks sobivad madala veega (0,3–0,8 m) taimestikurikkad kohad. Pärnu jõe loodusalast hinnati hing jaoks sobilikuks elupaigaks	tavaline	B	Liigile soodsa elupaiga säilimine Pärnu jõe loodusala 113,5 km kogupikkusega jõelõikude ulatuses. Natura 2000 ala seisundi üldhinnang alale liigist lähtuvalt on vähemalt B.

¹¹ Pärnu jõe loodusala kaitsekorralduskava 2015-2024.¹² Standardne andmevorm: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=EE0040345>¹³ Türi maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2014-2023. <https://infoleht.keskkonnainfo.ee/GetFile.aspx?fail=1085768072>¹⁴ Hinnang alale liigist lähtuvalt (A – väga hea; B - hea; C - arvestatav)

	Pärnu jõgi suudmest kuni Reopalu jõe suudmeni (113,5 km), sh ka kavandatava tegevuse jõelõik. Enamikus jõelõikudes tuleb aga eeldada liigi hajusat ja vähearvukat esinemist.			
harilik võldas (<i>Cottus gobio</i>)	Väike põhjaeluviisiga kala, kes asustab tavaliselt veekogude kivise põhjaga alasid. Võldast leidub ka liivasel ja kruusasel põhjal, kus ta varjub tühjadesse karbikodadesse, taimestiku vahele või kaldauuretesse. Vee hapnikusisaldus peab kala jaoks olema püsivalt kõrge. Kudemine on lühike ja kestab reeglina kuni nädal ning toimub aprilli teisel või mai esimesel poolel 5-9 °C juures. Kuigi võldase elupaigaks võib lugeda kõik Pärnu jõe lõigud, on hea elupaigalise kvaliteediga vaid kõik ritraalsed (kiirevoolulised, madalaveelised ja kivise-kruusase põhjaga) e kärestikulised jõelõigud.	tavaline	B	Liigile soodsa elupaiga säilimine Pärnu jõe looduslal 129,6 km kogupikkusega jõelõikude ulatuses. Natura 2000 ala seisundi üldhindang alale liigist lähtuvalt on vähemalt B.
jõesilm (<i>Lampetra fluviatilis</i>)	Eestis leidub jõesilmu ligikaudu 40 jões-ojas üle terve Eesti rannikuala. Tegemist on siirdelise eluviisiga sõõrsuuga, kelle suguküpsed isendid elavad merevees, kust rändavad sigimiseks jõgedesse. Kudemiseks sobivad kiirevoolulised kivise-kruusase põhjaga alad (kärestikud). Jõesilm on Eestis tööndusobjektiks. Pärnu jões on silmupüük lubatud. Pärnu jões esineb jõesilm kuni Tarbja paisuni (123,8 km suudmest) ning enamikes harujõgedes. Ilmselt esineb silmuvastseid hajusalt kõikjal jõe alam- ja keskjooksu põhjasetetes.	tavaline	B	Liigile soodsa elupaiga säilimine Pärnu jõe looduslal 129,6 km kogupikkusega jõelõikude ulatuses. Natura 2000 ala seisundi üldhindang alale liigist lähtuvalt on vähemalt B.
lõhe (<i>Salmo salar</i>)	Lõhe on siirdekala, kes elab ja toitub meres, kuid sigimiseks rändab jõgedesse. Varem oli Pärnu jões lõhele sobivaks ja kättesaadavaks kudemisalaks ning noorjarkude kasvualaks vaid Sindi paisu alune kuni 900 m pikkune langulõik ning Pärnu jõe lõheasurkonna seisundit peeti kaitsekorralduskavas kriitiliselt halvaks (s.o enne Sindi paisu lammutamist). Sindi paisu lammutamise järgselt on aga lõhele kudemiseks kättesaadavad ka kõik Sindist ülesvoolu jäävad sobivad kärestikud. Kaitsekorralduskavas hinnatakse koelmualadena lõhele potentsiaalselt sobivateks kõik Pärnu jões olevad kärestikud ja ritraalsed langulõigud jõe suudmest kuni Esna jõe suudmeni.	aruldane	B	Liigile soodsa elupaiga säilimine Pärnu jõe looduslal 118,7 km pikkuse jõelõigu ulatuses. Natura 2000 ala seisundi üldhindang alale liigist lähtuvalt on vähemalt B.
paksukojaline jõekarpi (<i>Unio crassus</i>)	Paksukojalise jõekarbi elupaikadeks on keskmise või kiire vooluga, jaheda ja puhta veega jõed. Asurkonna püsimiseks ja taastumiseks on vajalik rikkaliku kalastiku olemasolu, kuna jõekarbi vastsed parasiteerivad kalade nahal ja lõpustel. Pärnu jõe looduslalal võib paksukojalise jõekarbi levikualaks lugeda Pärnu jõe Jändja paisust kuni suudmeni. Üldjoontes on paremateks elupaikadeks kiirevoolulised jõelad, mis ühtivad jõesilmu kudemisaladega.	tavaline	A	Liigile soodsa elupaiga säilimine Pärnu jõe looduslal 129,6 km kogupikkusega jõelõikude ulatuses. Natura 2000 ala seisundi üldhindang alale liigist lähtuvalt on A.

Tõenäoliselt ebasoodsate mõjude prognoosimine Natura alale

Kavandatava tegevuse võimalikus mõjualas olevateks saab lugeda need loodusala kaitse-eesmärgid (liigid ja elupaigad), mis esinevad vahetult enne Pärnu linna läbival jõelõigul, st jõe elupaik ning sealsed liigid.

Kavandatava tegevuse mõjualasse jääb Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkidest üks elupaigatüüp: jõed ja ojad. Vastavalt Pärnu jõe hoiuala kaitsekorralduskavale tagab selle elupaiga säilitamine ka kaitstavate liikide soodsa seisundi säilimise. Potentsiaalne mõju võib avalduda läbi veekeskkonna avalduvate mõjude, näiteks vee kvaliteedi muutused tulenevalt tegevustest detailplaneeringu alal. Kavandatav tegevus ei mõjuta otseselt füüsiliselt jõe elupaika ega sealsete liikide elupaiku. Jõe elupaik säilib olemasolevas ulatuses.

Mõju prognoos kaitse-eesmärkide kaupa on esitatud järgnevas tabelis 3-2, kus toodud hinnangute andmisel on tuginetud loodusala standardisel andmevormil, kehtival kaitsekorralduskaval, EELIS andmebaasi andmetel, ekspertteabel.

Tabel 3-2. Mõju prognoosimine Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkidele.

Kaitse-eesmärkideks olevad elupaigad ja liigid	Mõju prognoos	Järeldus
jõed ja ojad (3260)	Elupaik ja selle levik ei kajastu EELIS andmebaasi Natura elupaikade kaardikihtides, mistõttu on siinkohal tuginetud Pärnu jõe loodusala kaitsekorralduskava 2015-2024 andmetele. Elupaiga esinduslikkus kavandatava tegevuse piirkonna (Pärnu linn) jõelõigul on C ja looduskaitseline seisund B ja üldine looduskaitseline väärtus C. Pärnu linna läbiv jõelõik on aeglase vooluga jõe suudmeala. Elupaiga mõjuteguritena tuuakse välja paisud (peamine elupaika kahjustav pais – Sindi pais – on tänaseks lammutatud); väiksemad inimtekkelised voolutakistused (truubitorud jms); ebapiisav info elupaiga kohta ning maaparanduse mõjud. Antud juhul ei ole kavandatav tegevus otseselt seotud jõe elupaigaga, asub sellest eemal ning füüsiliselt jõge ei mõjuta. Planeeringualal asub elamu ning seal ei kavandata tegevusi, mis võiksid põhjustada veekeskkonna muutusi. Ebasoodsa mõju tekkimine jõed ja ojad elupaigale ning sellega seoses ka sealsete liikidele ja nende elupaikadele on välistatud.	Mõju on välistatud.
lamminiidud (6450)	Elupaik ei asu käesoleval juhul tegevuse mõjualas ning siinkohal täpsemat käsitlust ei vaja.	Mõju on välistatud.
puisniidud (*6530)	Elupaik ei asu käesoleval juhul tegevuse mõjualas ning siinkohal täpsemat käsitlust ei vaja.	Mõju on välistatud.
harilik hink	Hinku esineb Pärnu jões vähearvukalt ja hajusalt, välistada ei saa isendite esinemist kavandatava tegevuse piirkonnas. Liigi soodsa seisundi säilimine põhineb aga just elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) looduskaitseliselt heal seisundil. Jõe elupaiga ebasoodsat mõjutamist käesolevas töös ei eeldata (vt ka käesolevas tabelis hinnanguid elupaiga jõed ja ojad juures).	Mõju on välistatud.
harilik võldas	Kuigi võldase elupaigaks võib lugeda kõik Pärnu jõe lõigud, on hea elupaigalise kvaliteediga vaid kõik kärestikulised jõelõigud, mida Pärnu linna ja kavandatava tegevuse piirkonnas ei leidu. Võldase soodsa elupaiga säilimine põhineb elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) looduskaitseliselt heal seisundil. Jõe elupaiga ebasoodsat mõjutamist käesolevas töös ei eeldata (vt ka käesolevas tabelis hinnanguid elupaiga jõed ja ojad juures).	Mõju on välistatud.
jõesilm	Vastavalt kaitsekorralduskava andmetele esineb jõesilm Pärnu jões suudmest kuni Sindi paisuni ning koeb regulaarselt Sindi paisu alusel 900 m pikkusel langulõigul (peale Sindi paisu lammutamist eeldatavalt ka ülesvoolu). Kavandatava tegevusega on jõesilm seotud vaid kaudselt kuna liigi kudemispaigad ei paikne kavandatava tegevuse piirkonnas Pärnu linnas. Liigi täiskasvanud isendid liiguvad kudemisrändel jõkke, Sindi paisu alusesse kudemiskohta (ja ilmselt ka ülesvoolu). Liigi soodsa elupaiga säilimine põhineb elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) looduskaitseliselt heal seisundil. Jõe elupaiga ebasoodsat mõjutamist käesolevas töös ei eeldata (vt ka käesolevas tabelis hinnanguid elupaiga jõed ja ojad juures).	Mõju on välistatud.
lõhe	Lõhe täiskasvanud isendid elavad meres ja anadroomse siirdekalana rändavad jõgedesse sigima. Lõhe kudemine ja marja inkubatsiooniaeg on oktoober-aprill. Pärnu jões asuvad sigimispaigad endise Sindi paisu alusel kärestikul ja sellest ülesvoolu. Kaitsekorralduskava toob välja, et liigi soodsa elupaiga säilimine põhineb elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) looduskaitseliselt heal seisundil. Jõe elupaiga ebasoodsat mõjutamist käesolevas töös ei eeldata (vt ka käesolevas tabelis hinnanguid elupaiga jõed ja ojad juures).	Mõju on välistatud.
paksukojaline jõekarp	Vastavalt kaitsekorralduskavale on karbi väärtuslikuks leiukohaks ja sigimisalaks endise Sindi paisu alune piirkond. Jõekarbi soodsa elupaiga säilimine on üldiselt tagatud elupaigatüübi jõed ja ojad (3260) kaitse-eesmärgi täitmisega. Jõe elupaiga ebasoodsat mõjutamist käesolevas töös ei eeldata (vt ka käesolevas tabelis hinnanguid elupaiga jõed ja ojad juures).	Mõju on välistatud.

Natura eelhindamise tulemused ja järelendus

Natura hindamise tulemusel jõutakse järeldusele, et Vesikaare tee 16 kinnistu DP lahenduse kohaselt (sisuliselt praegu olemasoleva olukorra säilimisel) on ebasoodne mõju Natura 2000 Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkidele välistatud ning puudub vajadus liikuda edasi täis- ehk asjakohase hindamise etappi.

Natura 2000 alade puhul tuleb arvestada, et planeerimisdokumendi elluviimine ei tohi Natura 2000 alasid ega nende kaitse-eesmärke kahjustada. Kui planeeringu koostamisel muudetakse käesolevas eelhinnangus käsitletud planeeringulahendust (Vesikaare tee 16 kinnistul täna eksisteerivat olukorda) ja kavandatakse siin käsitlemata lahendusi ja/või tegevusi, siis tuleb mõju Natura aladele uuesti kaaluda.

3.4 MÕJU SOTSIAALSELE KESKKONNALE

Sotsiaalmajanduslike mõjude all peetakse KeHJSe kohaselt silmas soodsat või ebasoodsat mõju inimese tervisele ning sotsiaalsetele vajadustele ja varale. Näiteks võib arendustegevus muuta piirkonna liikluskorraldust ja põhjustada liiklustiheduse kasvu, kui piirkonnas arendatakse ettevõtlust või rajatakse uusi elamuid. Mingil määral võib iga arendustegevus mõjutada ka piirkonna kinnisvara hindasid turul. Mõju inimese tervisele võib avalduda eelkõige läbi muutuste vee- ja õhukvaliteedis ning mürahäiringute. Mürahäiringud on peamiselt tingitud liiklusest ja ajutiselt ehitustegevusest.

Planeeringuala jääb Tammiste küla tiheasustusala äärealale, lähimad naabrid on mõnekümne meetri kaugusel kõrval kinnistutel. Planeeringualale viivad Vesikaare ja Vesikupu teed. Tegemist on mõlema tänava puhul viimase hoonestatud kinnistuga.

Kavandatav tegevus (olemasolevale hoonele vastava DP lahenduse koostamine) ei too kaasa juba olemasoleva olukorra muutust - sealhulgas ei suurene liikluskoormus ega tehta ehitustegevusi, mis võiks kaasa tuua mürataseme tõusu, ei rajata uut hoonestust, millega võiks kaasneda täiendav visuaalne häiring. Vee- ja õhukvaliteedi muutusi ei ole samuti ette näha, kuna liitumine on ühisveevärgiga. **Kavandataval tegevusel puudub oluline mõju inimese tervisele.**

4 JÄRELDUS, KESKKONNAMEETMED

Käesolevas eelhindangus käsitleti Pärnu maakonnas Tori vallas Tammiste külas Vesikaare tee 16 kinnistu detailplaneeringu seoseid teiste asjakohaste startegiliste planeerimisdokumentidega, hinnati detailplaneeringuga kavandatava tegevuse eeldatavaid keskkonnamõjusid ning vajadusel pakuti välja leevendavad meetmed.

Natura hindamise tulemusel jõuti järeldusele, et Vesikaare tee 16 kinnistu DP lahenduse kohaselt (sisuliselt praegu olemasoleva olukorra säilimisel) on ebasoodne mõju Natura 2000 Pärnu jõe loodusala kaitse-eesmärkidele välistatud ning puudub vajadus liikuda edasi täis- ehk asjakohase hindamise etappi.

Natura 2000 alade puhul tuleb arvestada, et planeerimisdokumendi elluviimine ei tohi Natura 2000 alasid ega nende kaitse-eesmärke kahjustada. Kui planeeringu koostamisel muudetakse käesolevas eelhindangus käsitletud planeeringulahendust (Vesikaare tee 16 kinnistul täna eksisteerivat olukorda) ja kavandatakse siin käsitlemata lahendusi ja/või tegevusi, siis tuleb mõju Natura aladele uuesti kaaluda.

Detailplaneeringus on vajalik tuua ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek koos põhjendusega.

Eelhindangu käigus jõuti järeldusele, et arvestades hetkel teadaolevat informatsiooni kavandatava tegevuse kohta (käesoleva töö kontekstis planeeringualal olemasoleva olukorra säilimisega) ei ole selle realiseerimisel (olemasoleva olukorrale vastava DP koostamisel ja kujunenud olukorra seadustamisel) alust eeldada olulise ebasoodsa keskkonnamõju kaasnemist ja detailplaneeringu läbiviimiseks KSH algatamine ei ole vajalik.